

פרשת חוקת

תשפ"ה

גיליון 267

א לעבטיגער שבת

הארט העשבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

מאת הרב יהודה צבי שפירא

סדרם של מצוות

פניני פרשה

"זאת חקת התורה" (י"ט א)

אפ"ל; 'חקת' גמטריא 'תיקו' המובא בשי"ס, ועוד מספר שמונה. שכנגד: חוקה שחקקתי - בלי להבין טעמה - ש'בתורה שבכתב' - ישנה זאת גם בתורה שבע"פ, אותה ענין, שאיינו יודעים הלכתם וסברתם עד כי בוא גואל. דזהו "תיקו".

ותוספת מספר 'שמונה' הוא ע"פ המובא (מדרש משלי הישן ספ"ט. ובריייתא מעשה תורה להג"א) 'שמונה שמות נקראו ל'משיח': ינון, צדקנו, צמח, מנחם דוד, שילה, ואלהו', והרי בביאת משיח ואלהו, יפתרו כל האביעיות, וזהו תוספת מספר שמונה.

"כל הנגע במת בנפש האדם אשר ימות" (י"ט ג)

יעוין בדברי רש"י, על הדגשו של 'נפש'. ואפ"ל ע"פ המובא ב'זוהר הרקיע' (וישלח מד:). כשנולד האדם אינם באים עמו כל הנר"ן - אלא: "נפש" בלבד, וזאת נשאר ג"כ בקבר, ונקרא 'הבל דגרמי', וזה מה שאח"ל בונים לו נפש על קברו. וזהו דיוקו של קרא: 'במת בנפש האדם' שלאחר פטירתו; נשאר לו בחינת נפש.

"שמעו נא המרים המן הסלע הזה נוציא לכם מים" (כ ז)

'המרים' אותיות 'מרים' ועוד אות: ה'. דהא בזכות מרים היה להם מים, כמובא לעיל בפטירת מרים בדברי רש"י עה"פ 'ולא היה מים לעדה'. 'שכל מ' שנה היה להם מים בזכות מרים'. ואות ה' - אפ"ל, ע"פ המובא בליקוטי מוה"ר"ן (כ"ז) 'ה"א וא"ו הם לשון הוי ו' - לשון צעקה ומריבה', וזה מה שהיה בכאן במי מריבה. כן אפ"ל; ע"פ המובא בליקוטי מוה"ר"ן (נ"ג): שער הולדה תלוי בה"א, בבחינת (בראשית מ"ז): "הא לכם זרע". והא מרים הצילה את משה רבינו, וכל המציל נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא. (סנהדרין לז). וזהו: אות ה' בשמה של מרים - שהיה לה חלק בהולדת משה רבינו - ע"י הצלתו, בחי' לידה.

"ולא היה מים לעדה לשתות ויקהלו על משה ועל אהרן" (כ ב)

"מים" רומז ל'תורה' - 'אין מים אלא תורה' (סוכה ל"ב: ועוד), והצדיקים ממשיכים את מימי התורה, וכתרגומם של אונקלוס עה"פ (ישעיה ב'): "ושיאבתם מים בששון ממעיני הישועה", 'ותקבלון אלפן חדת מבחירי צדיקא'. וב'ליקוטי מוה"ר"ן (ח): "ורוח אלקים מרחפת על פני המים - הוא התורה. והצדיקים דבקים בתורה, ועל כן עיקר הרוח חיים הוא אצלם".

וזהו: 'ולא היה מים לעדה לשתות' - מים התורה - 'ויקהלו על משה ועל אהרן' - שבאו אצל הצדיק. (ועיוין בליק"מ כ' עה"פ פתח צור ויזוב מים והכאת הסלע, שהיה בכאן).

"וימת שם אהרן בראש ההר" (כ. כ"ח)

במסכת סוכה (נ"ב): לעתיד לבא מביא הקב"ה ליצר הרע שדומה להר ושוטטו, והצדיקים בוכין האין יכולנו לכבוש הר גבוה כזה. וזהו כאן בהסתלקותו של אהרן, כתוב 'בראש ההר', וכן מקום קבורתו בהר ההר. רמז ל'הר' זה שזכה לכבוש.

הם ורווחיו מובטחים - אין די בכך. כי כבר פעמים רבות רוחה סברא זו שהחטים נמכרים ביוקר, ובסופו של דבר נמכרו בסכום מוזל מאוד.

לכך; ההכרח היא, לסמוך על איש נאמן, שהוא אוהבו באמת, ויש לו נאמנות כלפיו, וכשנאמן זה כותב לו ידיעה ממרחקים, ומניסיונו האישי במסחר זה וכיוצא, זאת הידיעה - היא ידיעה ברורה וטובה עבורו, אף על פי שאינו מבין בשכלו ובסברתו, שכדאי לו כעת לעשות עיסקה זו - אלא רק סומך הוא על נאמנו.

וכך, כותב מוהר"ן: "האמונה היא עיקר הידיעה, בבחינת: 'וארשתיה לי באמונה וידעת את ה'". שהאמונה היא עיקר הידיעה, כמו שאנו רואים אפילו בגשמיים שעקר הידיעה הברורה הוא על - ידי אמונה דייקא מה שאחד מאמין לחברו. ואין קיום להעולם בלי אמונה מה שאחד מוכרח להאמין לחברו... נמצא, שערך הידיעה הברורה היא על-ידי אמונה... והכל נמשך מכוח האמונה הקדושה שצריכין להאמין בה' יתברך ובצדיקיו ובתורתו הקדושה, שברא ה' יתברך כוח האמונה בהאדם שיהיה לו כוח ובחירה להאמין בהאמת".

הוי אומר, סוד נקודת החיבור וההתקשרות לבוראו, הוא בנאמנות, באמונה תמה וזכה.

אור המצוות נעלם ונשגב!

ועוד בחביבותם של מצוות, בתמימות ובפשיטות, בבחינת כזה ראה וקדש, מדברי מוהר"ן (ליק"ה גביית חוב מיתומים ה): "כי עיי" כל מצוה ומצוה שבתורה אנו ממשיכין אלקותו ית' למטה בתוך הארץ הזאת, בבחינת: מלא כל הארץ כבודו.

כי אנו לוקחים הציצית הקדושים שבשורשם הם אור גדול ונורא ונשגב מאד מאד. ואנו ממשיכין אור גבוה כזה עלינו לתוך זה העולם הגשמי עיי" שאנו מתעטפין בציצית, נמצא שעל ידם אנו מגלים כי מלא כל הארץ כבודו, ואעפ"י צריכין לידע כי עדיין אור הציצית נורא ונשגב ונעלם מאתנו מאד. כי שר מצוה בהאי עלמא ליכא, כי א"א להשיג סוד טעם הציצית שהוא בחי' שר המצוה בזה העולם. וכן בכל המצוות ובכל דברי התורה שאנו ממשיכין אלקותו עלינו בזה העולם הגשמי..."

נאמין ונתחבר בחשיבותם של מצוות, וברום השפעתם, כי רזם וסודם עמוק מאוד מי ימצאנו.

שירת הפרשה

פֶּרְשֵׁיתְנוּ עוֹסֶקֶת בְּעִינֵיהָ שֶׁל פֶּרָה אֲדָמָה
'אֲחַפְכָּמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי עַל כֵּן נֶאֱמָרָה.

מִמֶּנִּי זֶה לְמַדִּים אֲנִי גַם עַל כָּל הַמִּצְוֹת
שֶׁלֹא לִפִּי דַעְתִּנוּ הַמִּצְוֹת נִחְשָׁבִים וְנִמְדָּדוֹת.

טַעְמֵי הַמִּצְוֹת כְּמוֹסִים וְנִעְלָמִים הֵמָּה
סוּדוֹתֶיהָ וְרִזְיָה נִשְׁגָּבוֹת וְפִלְאוֹת הֵנָּה.

הַמִּצְוֹת כְּלוּלִים בְּאֵין סוֹף עוֹלָמוֹת
רְחוּקִים מְאֹד מִבֵּינָתָא אֲנוּשׁ שֶׁדַּעְתּוֹ בְּגִבּוֹלוֹת.

פרשייתנו עוסקת בפרשת פרה אדומה, שנכתב ונתחם עליה שהיא חוקה, אין אנו מבינים טעמה ופשרה, וכדברי רש"י: 'לפיכך כתוב בה חוקה, גזירה היא מלפני אין לך רשות להרהר אחריה'.

ובדברי המדרש (ילקוט שמעוני, מד"ר): "רבי יצחק פתח: 'כל זה נסיתי בחכמה אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני, אמר שלמה: על כל התורה כולה עמדת, ועל פרשה זו של פרה כיון שהייתי מגיע בה, הייתי דורש בה, חוקר בה, ושואל בה, 'אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני'".

ללמד על הכלל יצא!

ממצוה זו של פרה אדומה, נלמד על כלל המצוות שאנו מקיימים, שיחוקה היא מלפני, ואין אנו יודעים טעמם של מצוות, גם אלו הנראים לנו כמובנים לפי קט שכלנו, וכדברי נעים זמירות ישראל: 'כל מצותיך אמונה'.

וכך הם בדברי מוהר"ן (נפילת אפים ד' י"ט): מפרשות כדברים אלו: "כי פרשת פרה אדומה מגלה לנו, שאי אפשר להשיג ולהבין שום טעם במצוות הבורא יתברך שמו. ואסור להרהר בזה כלל כמו שכתוב (במדבר י"ט): זאת חוקת התורה, וכמו שפירש רש"י שם, לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל מה מצוה הזאת ומה טעם יש בהם לכך כתוב חוקה לומר חוקה חקקתי גזירה גזרתי אין לך רשות להרהר אחריה.

ורבי נתן ממשך וכותב: וזאת המצוה של פרה אדומה לא ללמד על עצמי יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא, לגלות ולהורות על כל מצות התורה שאסור להרהר אחר טעמים כלל. ועל כן גם שאר המצוות נקראים חוקים כמו שכתוב: 'והחוקים והתורות' ופירש רש"י גם שם כגון: אכילת חזיר ולבישת שעטנז וכו', שאומות העולם מונין את ישראל כי אין בהם שום טעם. כי באמת טעמי המצוות נעלמים ונסתרים ואי אפשר להשיגם בדעת אנושי כלל, רק צריכים לקיימם באמונה בלבד, להאמין בה' ובמשה עבדו כמו שכל ישראל מאמינים בפשיטות".

ובחי מוה"ר"ן (תי"א): שחובה להאמין שישנם טעמים נשגבים מבינתנו, וכמו כן; רזים וסודות עמוקים בקיום המצוות שקיבלנו משה, אעפ"י שאין אנו מבינים אותם, וכמו שכתוב: 'פלאות עדותיך', ונעלמה מעין כל חי'.

נאמנותו של הסוחר!

הבה וניקח דוגמא ומשל מחיי המסחר, כפי שממשיל זאת מוהר"ן בליקוטי הלכות (גילוח ד' ב): אי שם ברוסיה חי סוחר גדול, אשר קשרי מסחרו רבים הם ופרוסים למרחקים - למדינות ועיירות רחוקים ממקום מושבו.

והיה היום, ומודעינו זה ברצונו לדעת שווים של חטים מהעיר 'אדס', או אפילו 'מאיסטובול' הרחוקה, אך אין לו קשר ישיר כעת לאלו המקומות המרוחקים ממנו. אם כן האיד יוכל לסחור למרחקים?

ברם; כוח מסחרו - הוא בכך שיש לו נאמנות, הוא מאמין במכרו וידידיו למסחר - שהחטים בארץ אחוזת - הם חטים טובים ומעולים, וכדאי לו כעת להשקיע בכך, החטים ימכרו - והיה לו רווחים נאים. ללא נאמנות זה - אף גם אם הוא סוחר חכם וממולח, ואף גם אם הוא יחקור ויבנה מגדלים בסברותיו ובחכמותיו הנפלאות שכעת מחירם של חטים יקרים

המשיך פניני פרישה

סיפורים מאירים

סיפורי פרישה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו זי"ע

"ואסף איש טהור" (י"ט ט)

טורה במעמקי סיביר

היה זה לאחר שנתפס החסיד רבי שמעון ברגשטיין זצ"ל (לימים ראש ישיבת ברסלב בני ברק) - בידי הקומוניסטים עת פרוץ מלחמת העולם השנייה - על כך שהוא אזרח זר ברוסיה שבא מפולין, ונקצב עונשן לגלות לסיביר הקפואה.

לפני שהעלוהו לרכבת סיביר - תחב לו חברו רבי פנחס בנו של החסיד הנודע רבי בן ציון אפרס - שלמד עמו יחד בישיבתו של הגאון רב אלחנן ווסרמן זצ"ל - דף עם השמטה של ליקוטי מוהר"ן מהתורה 'אחד היה אברהם' - שמובא שם - שאברהם אבינו עבד את בוראו גם בהיותו לבד בעולם שהכיר את בוראו לבדו, ולא הסתכל על אף אחד.

רבי שמעון עשה את הדרך הרוחקה ברכבת - עד שהגיע לגלות הקשה בסיביר. שם העסיקו אותו בעבודת פרך לעסוק ככורה פחם במעמקי האדמה.

ושם; כשהוא לבדו צצו לו ניסיונות ומכשלות בשמירת עינו ומחשבתו בטהרה ובמשמר. ורבי שמעון אזר את כוחו בגבורה ובעוז - והיה משנן מדברי תורותיו של הרבי - 'אחד היה אברהם...' - שאברהם עבד את ה' - גם כשהיה אחד, בודד באמונתו בבורא כל העולם... וזה אשר נתן לו את הכוח והעוז.

ובגלות הסיבירי הבטיח רבי שמעון, שאם ינצל ויזכה לעלות לארץ הקודש בשלום - יקים ישיבה על שמו של רבינו בארץ ישראל.

זכה רבי שמעון לצאת מגלותו הקשה, ולבא לארץ ישראל, ולהקים את הישיבה הנודעת על שמו של רבינו הק' בעיר 'בני ברק', תוך כדי שהוא אוסף בטרור ובמסירות עוד בחור ועוד בחור שייכנס לישיבה זו.

ובשנותיו הרבים כשעמד בראש הישיבה - שינן שוב ושוב לעצמו ולתלמידים מתורתו של של רבינו - אחד היה אברהם... אותן השורות שעמדו לו במיצר לשמור טהרתו וקדושתו.

"זאת התורה אדם כי ימות באהל" (במדבר י"ט י"ד)

"אין דברי תורה מתקיימים אלא מי שממית עצמו עליה" (רש"י)

סיום הש"ס בשנית לכבוד החתונה

התמדתו בתורה של החסיד הנודע רבי אברהם שטרנהארץ - בימי עלומו הייתה לשם דבר. שעות רבות היה רוכן על הספרים הקדושים בימי נעוריו - ולפעמים יותר מ"ב שעות רצופות מסיום אכילת 'פת שחרית' עד ערבו של יום.

לאחר שנהיה 'בר מצוה' נתגדל בבית זקנו הגדול אב"ד דעיר טשעהרין ומתלמידי מוהר"ת - כשאבי מתבטא: שבנו אברהם יש לו כלים עצומים ובכישורונות אדירים התברך, ושם אצל הרב ענק הרוח - בודאי יקבל יותר.

ואכן התמסרותו של סבו אליו - היה רב מאוד, הקדיש עבורו מזמנו העמוס, ואף הסמיכו בכתר הוראה להורות תורה בישראל.

בייחוד עורדו ללימוד גמרא כסדר הש"ס בעיון רב - עד כמה שיד שכלו מגעת, זאת בנוסף על שיעוריו ולימודיו שלמד בחידר, ולאחר מכן בבית המדרש. ואכן התמיד הנער בלימוד זה בשאיפתו לגמור את כל הש"ס כולו.

לביניים; התאסר עם בתו של רבי יוסף יונה - בנו של מוהר"ת, אשר היה ידוע בדרכי תמימותו שירש מאביו הגדל.

בהגיעו לשנת ה'ת"ז נקבע זמן החתונה בשעה טובה ומוצלחת, אך חסרו לו כמה ימים למען יוכל לסיים את כל הש"ס בשנית, לכך דחו על פי בקשת זקנו הרב ז"ל - את החתונה בשבועיים.

ואכן רבה השמחה במשחת הנישואין - שכללה גם סיום שמחת הש"ס בלימוד בעיון, בלבו נוכחותם של סב החתן רבי נחמן אב"ד דטשעהרין, אחיו הרב רבי חיים רבה של ברסלב, ועוד רבנים ודיינים, ורבים מהחסידים שבאו להשתתף בשמחה נעלה זו.

ועוד על עמל תורתו בימי נעוריו יחד עם זקנו, תעיד עדותו בערוב ימיו של רבי אברהם באמרו: "אדוני אבי זקני למד עמי בעיון גדול, רוב חלקי התורה בנגלה ובנסתר".

כן למד עמו ספר ליקוטי מוהר"ן - בעמקות יתירה ובעיון רב עד שרשי הדברים - על"פ כתבי האר"י ז"ל והזוהר הקדוש, תוך כדי שמחדשים בו חידושים רבים.

מן ספאר ההא לישי הקדשים | שמחים עם כל רגע טוב

לדין יקרים! לא פעם אנו מתעוררים להיות יותר טובים, להשתפר יותר להיות יתור קרובים להשם, כמו ששמענו מכל כך הרבה ספורי צדיקים - על קרבתם להשם.

אך גם בקד מתגבר עלינו היצר, אנו מנסים ומתאמצים, וזה לא הולך, אנו רוצים דברים גדולים ולא מצליחים. מה העצה? מה הפתרון?

אולם; הפתרון טמון בעצם הרצון שלנו. נכון אנו רוצים דברים גדולים, וצריכים לרצות זאת - אך ההצלחה טמונה בכל דבר קטן, בכל פעלה ופעלה קטנה. שנוצרה דברים קטנים גם.

כתוב בספר תקוני זהר של רבי שמעון בר יוחאי: 'שמע' - ראשי תבות: ש'או מ'רום ע'ניכם. ורבי לוי יצחק בנדר היה אומר על זה - ש'שמע' זה קבלת על מלכות שמים - ומהו קבלת על זה - 'שאו מרום ענייכם' - להרים עניינו לאבינו בשמים, לחשב על השם, להתבונן בנפלאות השם, התגברות קטנה וזהו כבר על מלכות שמים.

בכל עשייה אפלו הקטנה ביותר, בכל רצון טוב אנו מתקרבם להשם.

רבנו אמר לרבי נתן כשהתקרב אליו - 'אביסל איז איך גוט'. 'קצת זה גם טוב' - ורבי נתן - מאוד התחזק מזה - שאם קצת זה טוב - אז עושים עוד קצת ועוד קצת, וכך מתקבצים הרבה 'קצתים' ונהיה הרבה. אבל הלל מתחיל מזה שאנו מעריכים גם את הקצת, מעריכים ושמים עם כל נקדה טובה וקטנה שאנו עושים.

דוד המלך אומר בתהילים 'לרעים תבחנוני השם בוחן את האדם ברגעים קטנים, כמה שהוא מנצל גם את הרגעים הקטנים. כי כל רגע טוב זה חשוב.

נגצל את הדברים הקטנים, נשמח בהם, ונרויח הרבה דברים גדולים בעזרת השם.

"תמימה אשר לא עלה עליה על" (י"ט ט).

ג' דרוגות בעבודת האדם ובדרכי התחזקות. על"פ המובא: שיש שאוהב לדרגות הגבוהות יותר, ולא ליפול מהדרגה הקטנה ביותר.

וזהו בהקדם: 'אשר לא עלה' - לא עלה עליו חטא, בבחינת: 'אשרי מי שלא חטא'. לאחריה: 'עליה' - שלא ישב עליה - לא להתחבר לעבירה. ולבסוף; 'עול', לפחות; שלא יעשה 'כעול למשא' שלא יסחוב עמו את העוון. וכמובא מדברי רבינו שלא יהיה לעבירות חלילה ידים ורגלים. וכן דבר שיחתו; שאף אם נכשלו חלילה באכילת איסור - שזה לא יזוב על הזקן - לא להמשיכו.

ויעוין בדברי האור החיים הק': שענינו של עול - הוא דינים, וכדברינו, שבלא עלה עול - באי נשיות העוון, נמתקים הדינים, דהא הדינים מגיעים מעוונות, וכדבריהם: אין יסורים ללא עוון.

"ויפלו על פניהם וירא כבוד ה' אליהם" (כ ו)

יעוין מדברי האר"י הק' (פרע"ח שער נפילת אפים פ"ז): בסוד 'נפילת אפים' שזוכים בכוחה למעלות רבות, וביניהם: 'השפעה לשכינה' - שאומרת תן לי כך בשביל בני'. וזהו 'ויפלו על פניהם' - נפילת אפים, על"כ: 'וירא כבוד ה' - התגלות והשפעת השכינה.

"לא מקום זרע ותאנה וגפן ורמון" (כ ח)

לכאורה יש לדייק, למה לא נפרטו 'זית ודבש' - מ'שבעת המינים' (ב'זרע') כלול 'חטה ושעורה'.

ויש לומר: על 'זית' שבזכותו ניצולו מימי המבול, ובדברי המדרש (ויק"ר לא ח): 'זית הזה הביא אורה לעולם בימי נח'. וכן 'דבש' שכתוב עליה 'וטעמו כצפחית דבש', ובדברי מוהר"ת ע"כ (נט"י לסעודה ו צד): "הדבש הוא בבחינת המן שנאמר בו, וטעמו כצפחית דבש. שהיה בו כל מתיקות הטעמים", לכך מכיוון שדרכם התגלו נסיו ומופתיו של הקב"ה לעין כל עם ישראל - לכך הם לא הזכירם כאן בטענתם, שזה היה חיפץ האמונה.

כן אפ"ל; דהא רוב שיעורי תורה הם ב'כזית', וגם ב'כותבת' יותר משאר מינים. דעל אף דילפינן במסכת סוכה (מא:): שכל הפסוק לשיעורין, אך כבר אוקמינן שם שרוב שיעוריה כזיתים, עיי"ש. וכן שיעור 'כותבת' מובא על שיעור אכילה ביום הכיפורים, ובאיסור חמץ, ועוד. ומכיון 'שמגלגלין זכות על ידי זכאי וחובה על ידי חייב' (שבת לב:). לכך לא הוזכר על ידם פירות אלו שתוליים בהם שיעורי דאורייתא.

כן אפשר לומר מטעם זה, מכיוון שב' פירות אלו נאמר בהן 'ארץ' מיוחד וכמובא שם, וכן נספק בהלכה לענין הברכה, לכך; לא היו ראויים שייזכר על ידם כאן במי מריבה, וכדלעיל.

כן יש לומר: על"פ מה שנאמר (דברים לב יג): "ויניקוהו דבש מסלע, ושמן מחלמש צור". שכביכול הקב"ה הוציא 'דבש ושמן' מהסלע. חלמש הוא גם סלע וכדברי המצודות עה"פ (תהלים קיד): 'חלמש למעינו מים' - סלע חזק. ואע"כ 'דאיהו לא חזי מזליה חזי' - שהשמן והדבש גם כנהו שהוצאו מהסלע כדברי הפסוק (ויעוין במפרשים). והרי בכאן במי מריבה לא האמינו שהקב"ה יכול להשפיע שפע מהסלע 'דבש ושמן' לכך לא הזכירם.

"במסלה נעלה" (כ י"ט)

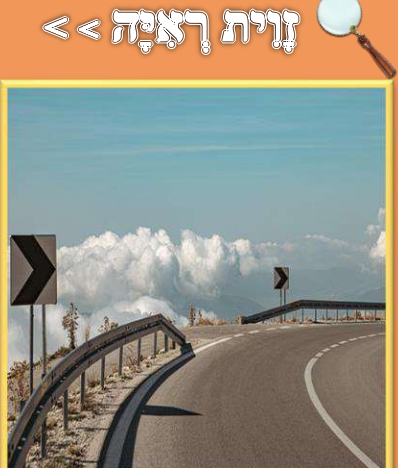
רמז להתחלת וסיום תורה שבכתב ותורה שבע"פ, שעל ידה מתעלים ומתקרבם לה', וזהו 'במסלה נעלה'.

ב' - ב'ראשית' - תחילת התורה. 'לי' - לעיני כל ישראל - סיום התורה. מ' - תחילת תורה שבע"פ המתחלת: מ'אמיני קורין את שמע'. ה' סיום הש"ס במסכת 'נדה' - המסתיימת באות ה'. ואות ס' האמצעית רומז על תורה שבכתב וע"פ יחד. סמך גימטריא ק"ב ימי שני חיי משה רבינו שניתנה ע"י תורה שבכתב. וכנגד ששים מסכתות שבתורה שבע"פ.

כן אפ"ל שאות ה' רומזת על ה' פרקי ספרא דצניעותא (בזוהר תרומה) וכמובא שם שזה כולל כלל סודות התורה, וכן הוא מהגרא"א.

וזהו 'במסילה נעלה' שבתורת הקדושה אנו מתעלים ומתקרבם לה', ובהמשך הפסוק: 'ואם מימדי נשתה' - מים הרומז על תורה.

גם בעיקולי החיים נאמ, נבין שזה חלק מהדרך, וגם את זה נעבור בשלום!

זוית ראיה <<